

**RAPPORT
PSYKISKA FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR**

Viktor Wemminger

Bakgrund

Bakgrund

Syftet med undersökningen är att få en bild av vilken information om hjälpmedel som finns idag, vilka informationskanaler används samt hur de kan utvecklas.

I undersökningen berörs följande frågeområden:

- Hur ofta kommer de intervjuade i kontakt med psykisk funktionsnedsättning
- Kognitiv funktionsnedsättning
  - Kännedom
  - Hjälpmedel till personer med kognitiv funktionsnedsättning
  - Hur man informerats om kognitiva hjälpmedel från Hjälpmedelsinstitutet
- Informationen till personer med psykiska funktionsnedsättningar och deras anhöriga

Genomförande

Genomförande

- Undersökningen har genomförts av Novus Opinion på uppdrag av Hjälpmedelsinstitutet.
- Undersökningen har genomförts med hjälp av intervjuer med beslutsfattare.
  - Riksdagsledamöter
  - Politiker i kommun och landsting
  - Tjänstemän/chefer inom kommuner och landsting
- Undersökningen har genomförts med hjälp av telefonintervjuer under perioden 8 – 22 juni 2011.
- Totalt genomfördes 200 intervjuer med personer som är i kontakt med psykisk funktionsnedsättning i sitt arbete/uppdrag
- I rapporten har vi gjort jämförelse med tidigare undersökningar som genomförts på samma tid under liknande period 2009 och 2010. I rapporten redovisas andel som instämmer i frågan eller påståendet, dvs. de två första alternativen.

Vilka har svarat på undersökningen?

- Likt tidigare år är det något fler kvinnor än män bland de intervjuade, 55% kvinnor och 45% män.
- Färre än var femte är under 44 år (18%). Drygt en av tre är mellan 45-54 år (36%) och nästan varannan är 55 år eller äldre (46%). Det är något fler detta år som är under 44 år.
- Tre av tio har arbetat i upp till två år, lika många har arbetat mellan 3-5 år. Drygt en av fem har arbetat mellan 6-10 år och något färre än var femte har arbetat i tio år eller mer. Vi ser något fler personer med lite kortare arbetstid i denna undersökning jämfört med tidigare år.
- Nästan hälften av intervjuerna är genomförda med politiker och lite drygt hälften är gjorda med beslutsfattare inom kommuner och landsting.

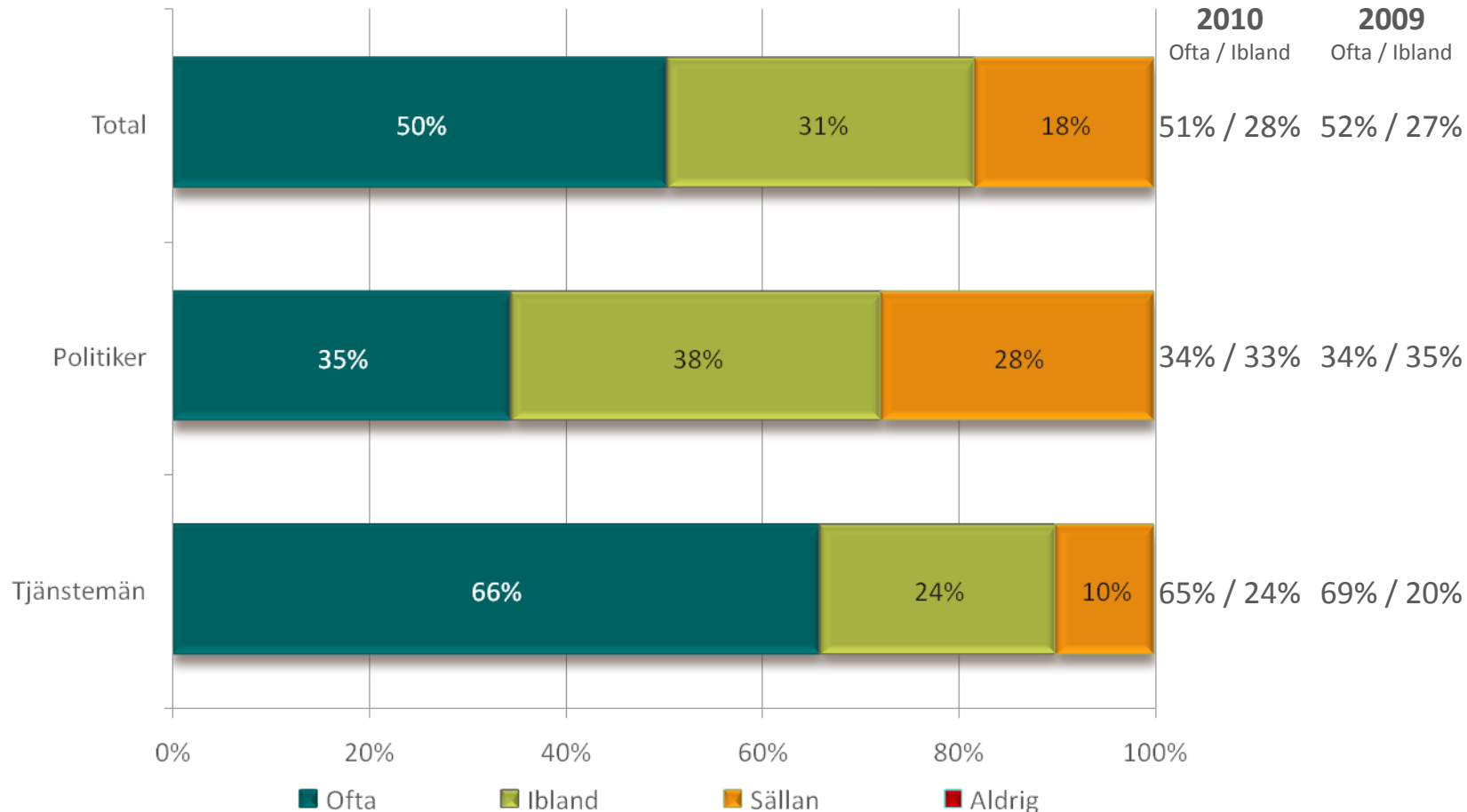

Resultat

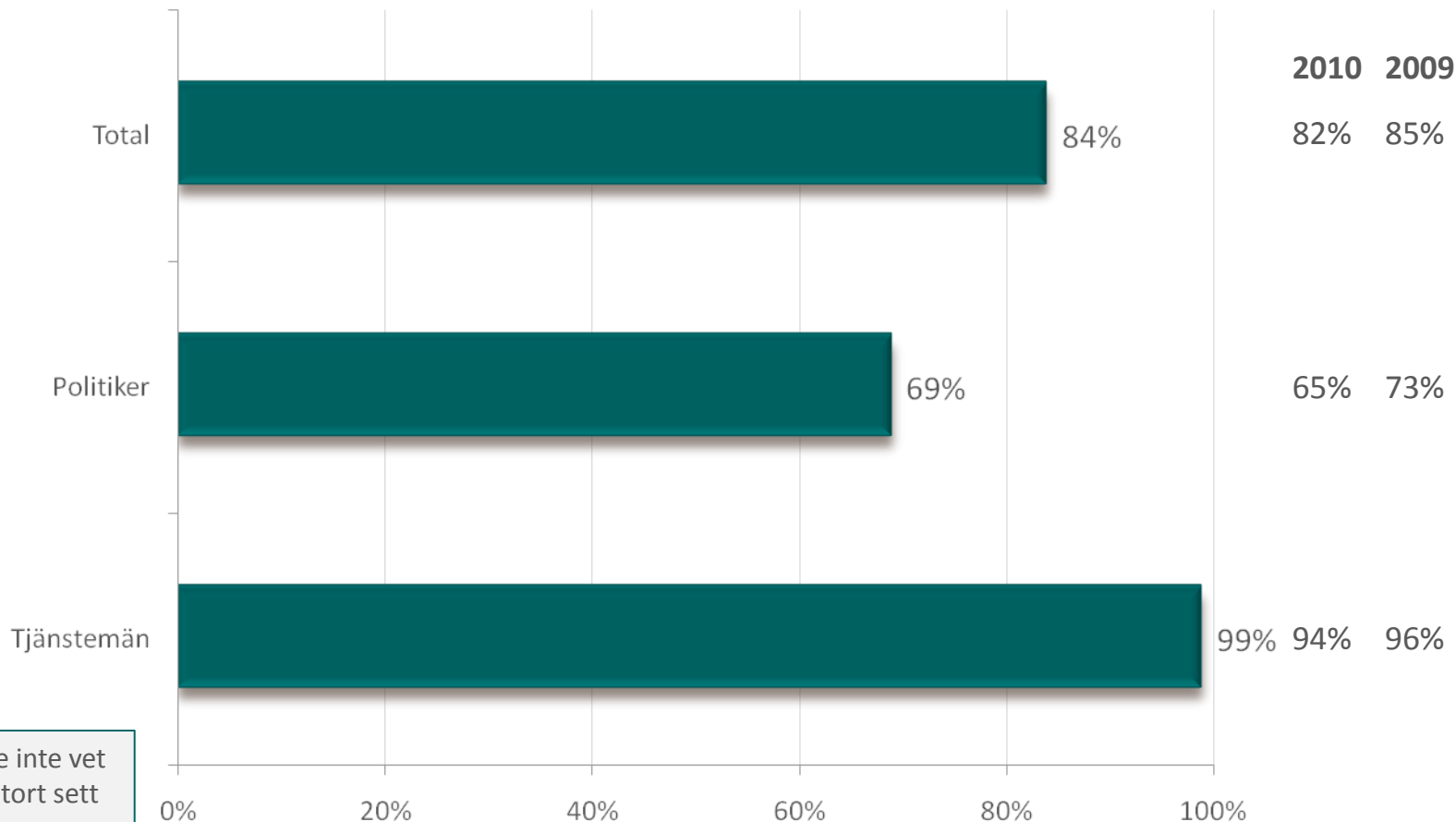
Varannan beslutsfattare är ofta i kontakt med frågor som rör personer med psykisk funktionsnedsättning

Fråga: Hur ofta kommer du i ditt arbete eller i ditt politiska uppdrag i kontakt med frågor som rör levnadsvillkor och offentligt stöd för personer med psykisk funktionsnedsättning? Är det...?

Fler än åtta av tio beslutsfattare vet vad som menas med kognitiv funktionsnedsättning

Fråga: Vet du vad som menas med kognitiv funktionsnedsättning? Andel Ja

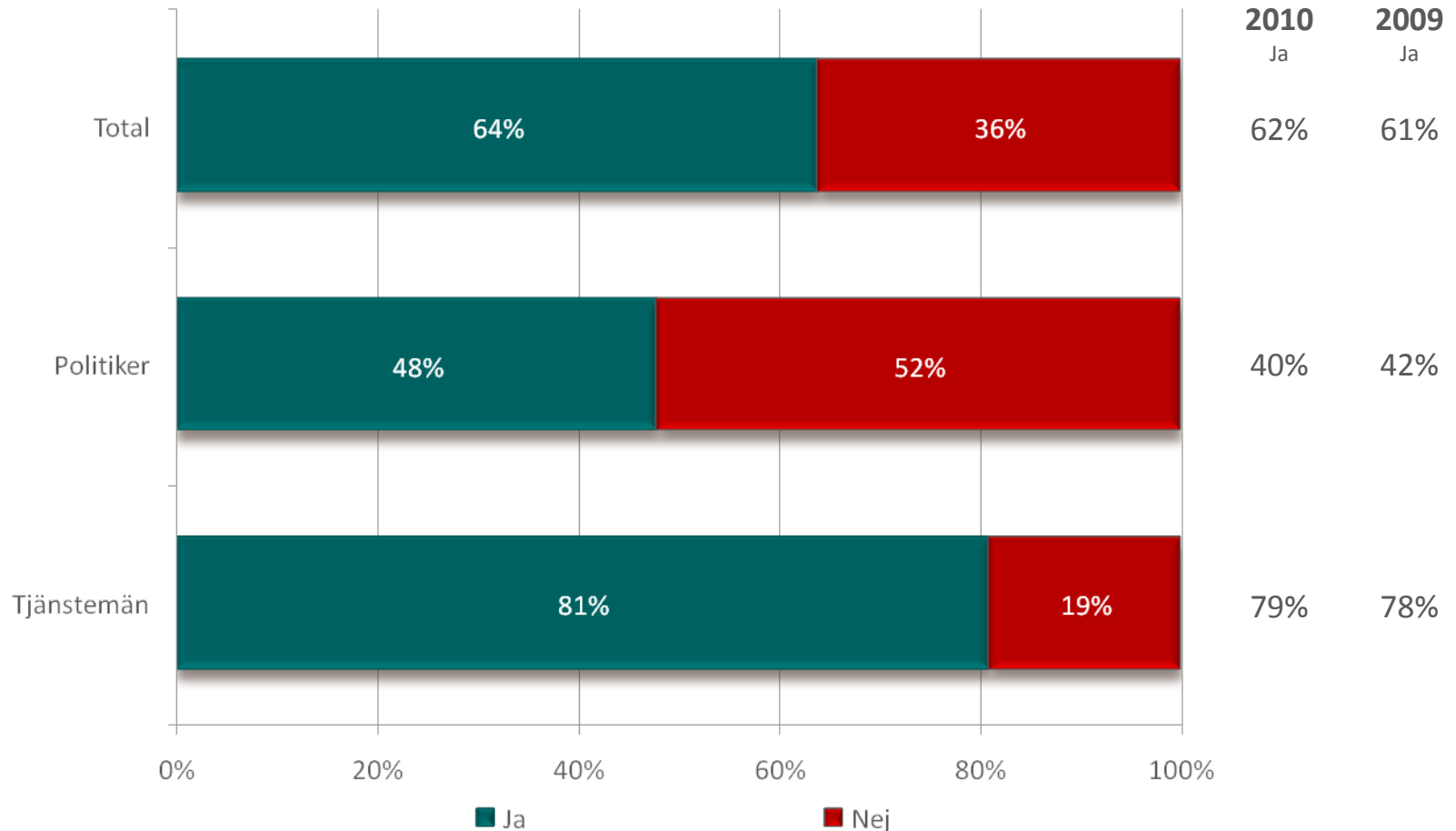

Av de som säger att de inte vet vad som menas har i stort sett samtliga ändå hört talas om kognitiv funktionsnedsättning (94%).

BAS: Samtliga (n=200)

Mer än var tredje beslutsfattare kan inte ge exempel på kognitiva hjälpmedel

Fråga: Kan du ge något exempel på kognitiva hjälpmedel för personer med psykisk funktionsnedsättning?

Kan du ge något exempel på kognitiva hjälpmedel för personer med psykisk funktionsnedsättning?

Exemplen som ges påminner mycket om tidigare års undersökningar. Möjligen en något högre andel som i år nämner olika former av IT-stöd.

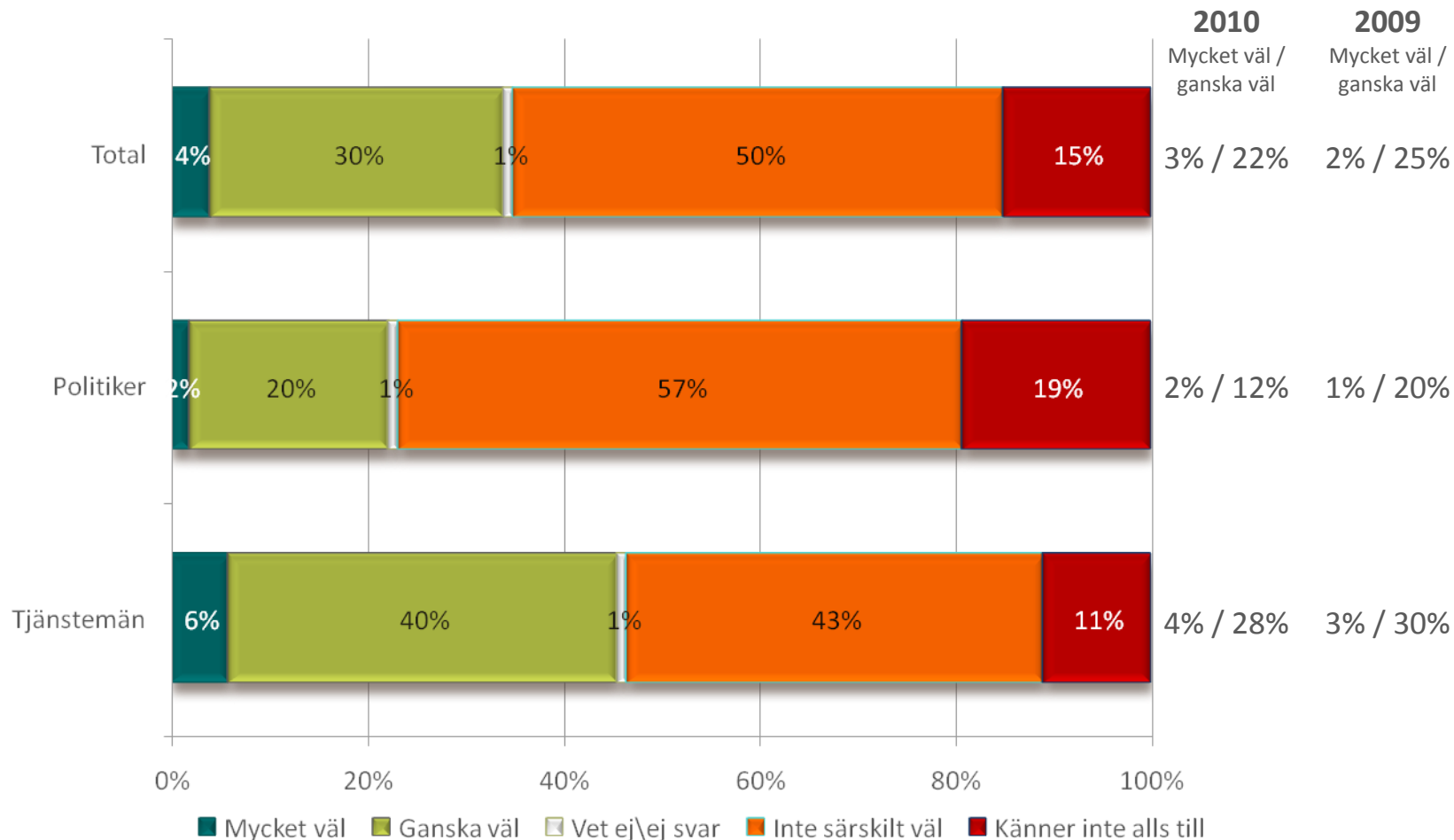
Merparten av svaren beskriver även i år hjälpmedel för att hålla koll på tiden. Många nämner klockor med larm eller kalendrar med påminnelser. Exempel på tids-hjälpmedel som nämns är t.ex. timstocken.

IT-hjälpmedel som nämns mest även i år är handdatorer och applikationer till mobiltelefon ("handiphone"). Även IT-verktyg för att hålla koll på tiden och almanackan nämns ofta.

Andra hjälpmedel som nämns är olika typer av samtal, rullstol, pekplattor, bolltäcken eller medicinering/medicindosor.

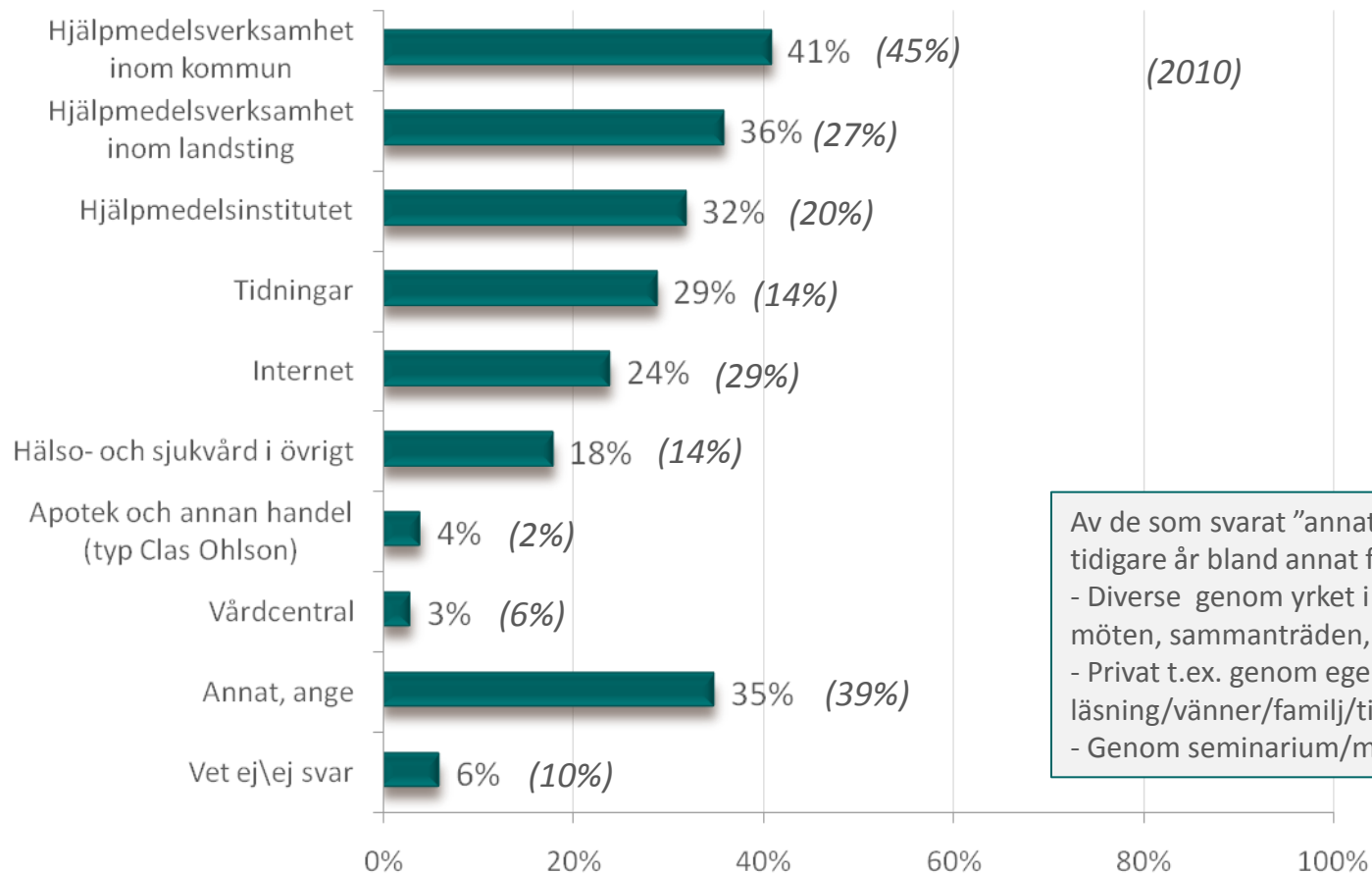
En av tre beslutsfattare känner väl till vilka kognitiva hjälpmedel som finns idag

Fråga: Hur väl känner du till vilka kognitiva hjälpmedel som idag finns tillgängliga i Sverige? Skulle du säga ....?

Var tredje beslutsfattare har fått information om kognitiva hjälpmedel från Hjälpmedelsinstitutet

Fråga: På vilket eller vilka sätt har du fått information om kognitiva hjälpmedel? Är det genom ....?

På vilket sätt har du informerats om kognitiva hjälpmedel av Hjälpmedelsinstitutet?

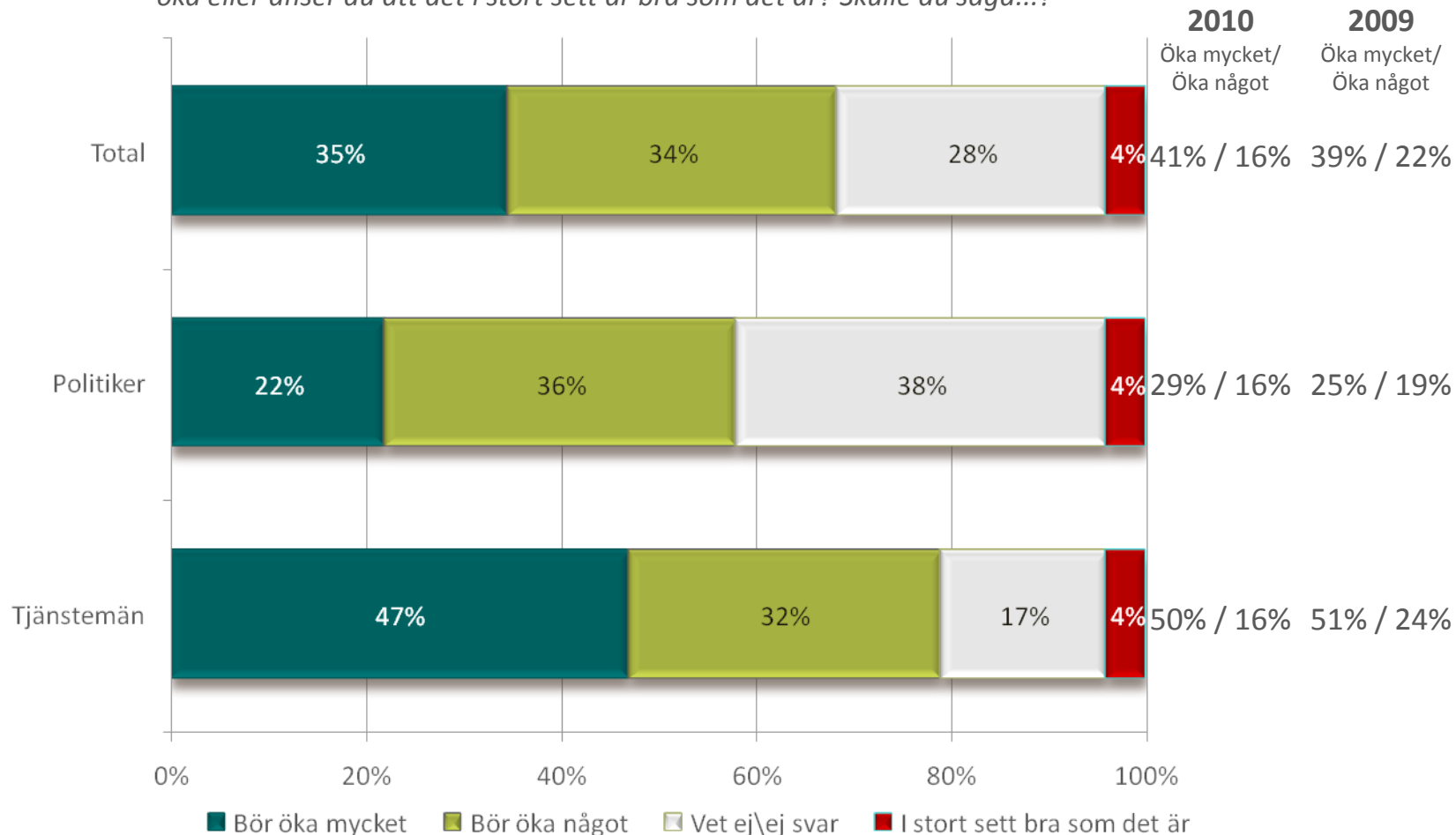
Detta år ställde vi en följdfråga till de personer som angett att de fått information om kognitiva hjälpmedel av Hjälpmedelsinstitutet. Ca en av tre (32%) av de tillfrågade har informerats av Hjälpmedelsinstitutet.

Följande är de vanligaste sätten de sagt sig blivit informerade på (i fallande ordning):

- Vanligast är att få information via utskick, skriftlig post eller broschyr.
- Vissa svarar att de sökt själva efter information på Internet, då via Hjälpmedelsinstitutets hemsida
- Via tidning
- Via mail
- På mässor
- Kurser/Seminarium
- Via personligt besök eller genom projekt

Sju av tio beslutsfattare anser att tillgången på kognitiva hjälpmedel bör öka

Fråga: Anser du att tillgången på kognitiva hjälpmedel för personer med psykisk funktionsnedsättning i framtiden bör öka eller anser du att det i stort sett är bra som det är? Skulle du säga...?

Vad tror du måste till för att tillgången på kognitiva hjälpmedel ska öka?

De flesta svaren handlar om att det behövs mer information, kunskap och pengar för att kunna öka tillgången på kognitiva hjälpmedel. I stort påminner det mycket om svaren från tidigare mätningar. Man vill synliggöra problemen, öka kännedomen.

Andra svar som förekommer i viss utsträckning:

Utbildning

Fler arbetsterapeuter

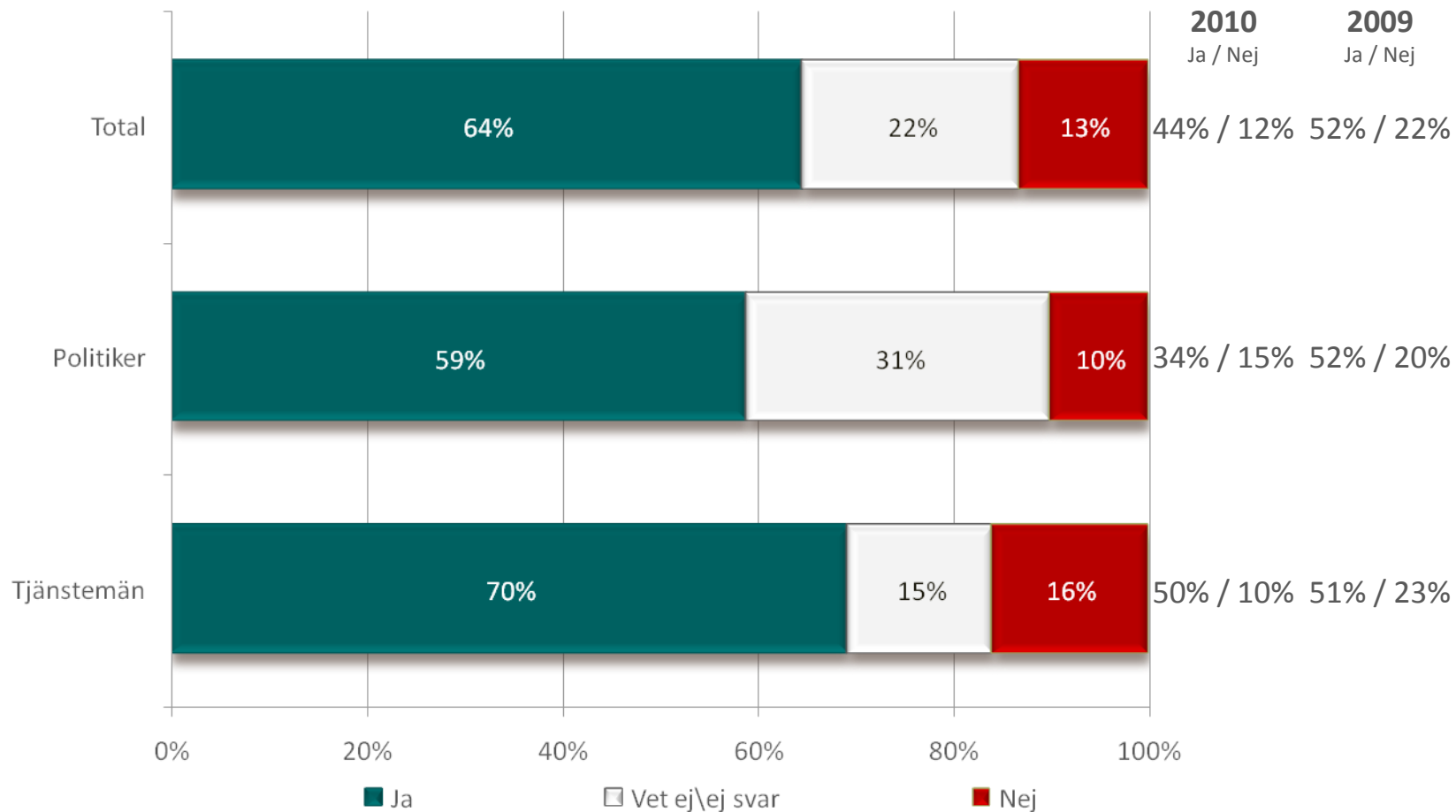
Lyfta frågan om vem som har ansvaret, besluten. Politikerna eller kommunen.

Öka tillgängligheten för hjälpmedel

6% svarar vet ej.

Fler är i år beredda att själva göra något för att öka tillgängligheten av hjälpmedel

Fråga: Är du själv beredd att under den närmaste tiden göra något för att öka tillgängligheten när det gäller kognitiva hjälpmedel?

Är du själv beredd att under den närmaste tiden göra något för att öka tillgängligheten när det gäller kognitiva hjälpmedel? Ja, vad?

Nästan två av tre (64%) kunde själva tänka sig att göra något för att öka tillgängligheten när det gäller kognitiva hjälpmedel.

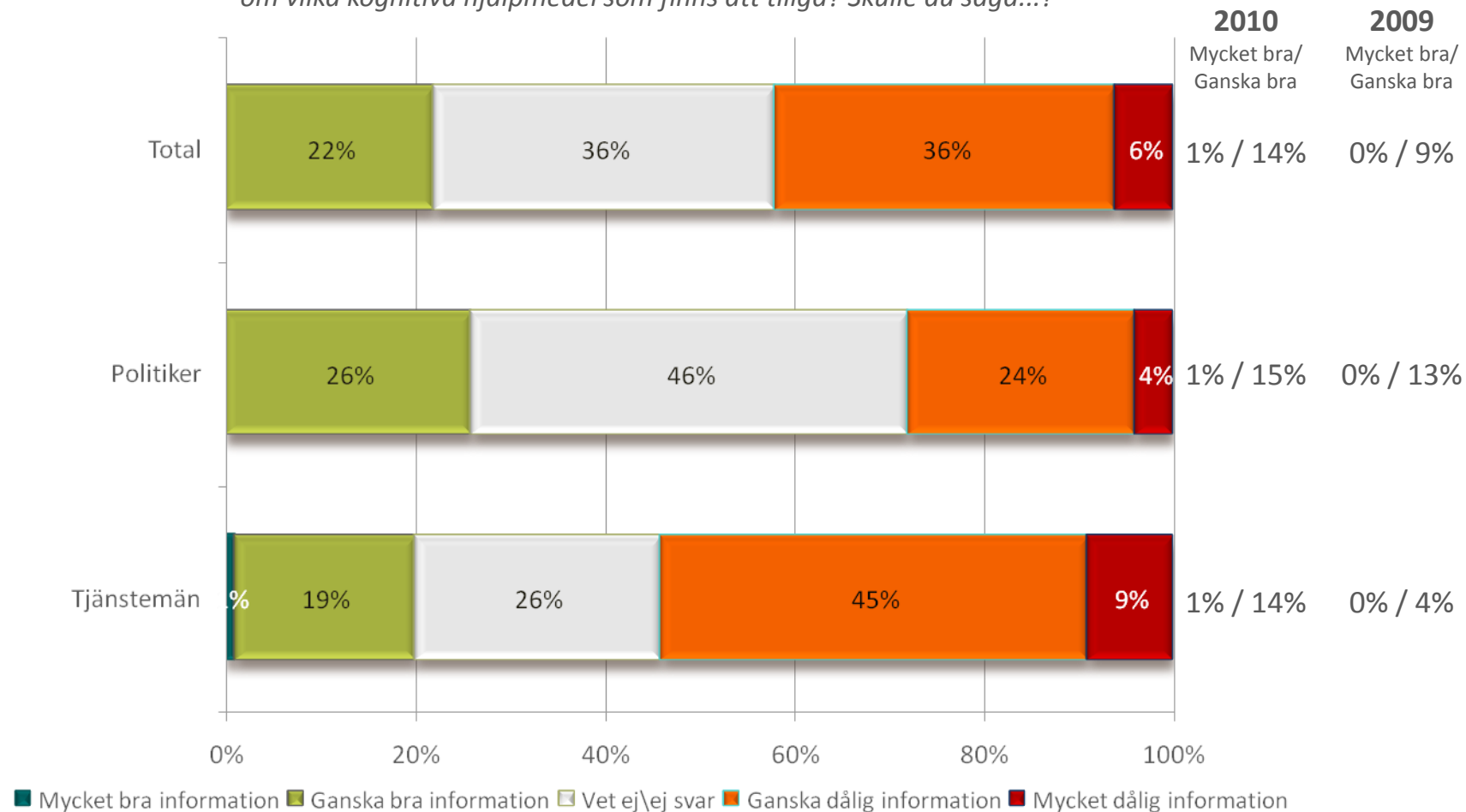
Tjänstemännen pratar främst om att öka sin egna kunskap, sprida information och ta reda på vad som kan göras.

Kommunalråd och Landstingsråd nämner även de att de dels skulle behöva sätta sig in i fråga, ta fram mer information. Mycket handlar annars om att se vilka behov som finns och informera de berörda.

Riksdagsledamöterna nämner främst förutom att sätta sig in mer i ämnet att de kan lyfta fram frågan i politiken samt lägga förslag till Riksdagen.

Endast var femte tjänsteman anser att personer med psykisk funktionsnedsättning har tillgång till bra information

Fråga: Anser du att psykiskt funktionshindrade och deras anhöriga idag har bra eller dålig tillgång till information om vilka kognitiva hjälpmedel som finns att tillgå? Skulle du säga...?

På vilka sätt tycker du att informationen till personer med psykisk funktionsnedsättning och deras anhöriga i första hand bör förbättras?

Återkommande från tidigare år är att det fortfarande handlar om mer information. Flera betonar i år att det är en målgrupp som inte är helt lätt att nå och att man i första hand borde se till att nå ut till rätt personer. Somliga påpekar att skriftlig information inte räcker, det måste vara mer handbegripligt där personerna får prata och prova hjälpmedel.

Följande kontaktytor nämns ofta i svaren:

Information från sjukvården (där man möter de handikappade. Då informera på flera sätt, dels genom kunnig personal/terapeuter men även genom skriftligt material).

Internet, hemsidor

Seminarium, föreläsningar eller mässor

Nästan var femte svarar "Vet ej" (18%).